

Svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik	§ 54	31.08.2020
Svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik	§ 85	15.12.2020

Presentation av Gymnasieprogrammet

266/12.00.01/2020

SUUS 31.08.2020 § 54

Mer information:

undervisningschef Maria Ekman-Ekeboom, tfn 050 308 6262
 bildningsdirektör Heidi Backman, tfn 050 566 8800
 fornamn.efternamn@grankulla.fi

I stadens strategi, godkänd av fullmäktige 12.3.2018, fastslås att staden ska vara lärvänlig och utbildningen ska ha sikte på framtiden under åren 2018-2022. Staden ska utveckla en högklassig utbildning med eleven i fokus: Enligt strategin inbegriper detta fungerande övergångar mellan olika stadier, skolor som motsvarar framtida behov, en administrativ enhetsskola och ett uppgjort gymnasieprogram.

Förändringar i lagstiftning samt ny läroplan för gymnasierna har orsakat och kommer att orsaka förändringar i gymnasiernas verksamhet. Likaså lovar regeringsprogrammet *Ett inkluderande och kunnigt Finland – ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart samhälle*, som gavs 3.6.2019, utmaningar för våra gymnasier.

Målet med stadens gymnasieprogram är att lyfta fram olika lösningar som upprätthåller gymnasiernas attraktionskraft och som möjliggör en fortsatt hög kvalitet på undervisningen. I programmet betonas att framtidens gymnasium måste återspegla behoven och förändringarna i vårt samhälle. Redan nu utbildar vi våra unga för en framtid vi inte kan förutspå.

Gymnasieprogrammet (**bilaga**) presenterar gymnasiernas nuvarande verksamhetsformer, diskuterar förändringarna gymnasieutbildningen står inför samt lyfter fram olika lösningar som skulle upprätthålla gymnasiernas attraktionskraft samt möjliggöra en fortsatt hög undervisningskvalitet i Grankulla.

Från 1.8.2019 har en ny gymnasielag samt ändringar i lagen om studentexamen trätt i kraft. Den nya lagstiftningen och läroplanen betonar livslångt lärande, framtidens kompetenser och välmående, men förutsätter också större resurser på handledning och specialundervisning. Lärares roll förändras och nya arbetssätt med större ämnesövergripande helheter kräver utvecklingsinsatser. Det nya inträdesförfarandet till högskolorna, som styr de studerandes ämnesval på ett ensidigt sätt, är också en utmaning. Sanna Marins regering jobbar på en utvidgning av läroplikten till 18 års ålder, vilket innebär avgiftsfrihet. Reformen ger också kommunerna ett ansvar för att kunna erbjuda varje ung en plats på andra stadiet,

antingen inom gymnasie- eller yrkesutbildning.

Grankullas båda gymnasiers attraktionskraft har kraftigt stigit sedan år 2013. Antalet sökande har stigit år för år och bägge gymnasiernas lägsta medeltal för antagning var år 2019 8,7. I många studier är resultaten både vad gäller inlärningsresultat och välbefinnande på en mycket hög nivå (Studentexamensresultaten, MetloFin 2016, huvudstadsregionens enkät om serviceförmåga 2016, THL:s skolhälsoundersökning 2017 och 2019). En utmaning är samtidigt att det har försvårats för stadens egna unga att antas till gymnasierna på hemorten.

Både Kauniaisten lukio med sin Bisneslinje och Gymnasiet Grankulla samskola med sin satsning på djuplärande är progressiva gymnasier med stora möjligheter att fortsatt utveckla sin verksamhet. Båda gymnasierna har aktivt nätverksarbete med andra gymnasier, med högskolor och med varandra och samarbetet har utvidgats för varje år. Båda gymnasierna har också en stark internationell inriktning. En särskild utmaning för tillfället är möjligheten att ordna undervisning i mindre språk. De ungas intresse för naturvetenskap har tärt på språken.

Grankulla har hört till de kommuner som satsar mest på sina gymnasier i form av euro/studerande. Efter stadens budgetnedskärning år 2017 ligger kostnaden per elev under Esbos nivå, men över Helsingfors och Vandas nivå. Fortfarande satsas det ändå mer i Grankulla på undervisning och t.ex. skolmat än i Esbo. Det är framförallt fastighetsutgifterna och de administrativa utgifterna som är högre i Esbo. Gruppstorleken har ökat i Grankulla, men är fortfarande mindre jämfört med stora gymnasier i regionen.

I Finland har alla unga rätt att söka till vilken yrkesläroanstalt eller vilket gymnasium som helst i hela landet. Den här rätten kommer enligt planerna att finnas kvar även om läroplikt fram till 18 års ålder införs. I Grankullas gymnasier finns det mer än 500 studerande från andra kommuner och lite under 200 från den egna staden. Studerandena från andra kommuner kostar staden sammanlagt 907 000 euro i dagsläget. De ca 200 Grankullaunga som går i gymnasier i andra kommuner kostar för dessa kommuner ca 314 000 euro. Stadens nettoutgift är alltså lite under 600 000 euro.

Antalet 16-åringar, särskilt finskspråkiga, ökar kraftigt i regionen och stöder en ökad intagning till gymnasierna. Också regeringens planerade utvidgning av läroplikten till andra stadiets studier förutsätter att kommunerna kan garantera en studieplats för hela årsklassen. En ökad volym ger fler av stadens unga möjlighet att studera vid stadens egna gymnasier och sänker det onödigt höga antagningsmedeltalet. En ökning av antalet studerande vid stadens gymnasier skulle också som en följd av storskalefördelar minska stadens utgifter för utsocknes studerande från 907 000 till ca 540 000 euro. Kostnaden per studerande minskar också betydligt för stadens egna studerande.

För gymnasierna är en placering nära centrala trafikknutpunkter, såsom tågstationen, av väsentlig betydelse både vad gäller rekrytering av studerande och samarbete med t.ex. högskolor som krävs enligt den nya

gymnasielagen.

Rapporten lyfter fram olika utvecklingsalternativ: 1) ett hus, två gymnasier, ett alternativ med samlokaliserade gymnasier, 2) större gymnasier, ett alternativ där antalet studerande är fler, men kostnaderna för staden mindre och 3) status quo, ett alternativ där verksamheten fungerar som nu. Det sistnämnda alternativet är lika dyrt som nu för staden och ger begränsade utvecklingsmöjligheter. Alternativet svarar inte heller mot reformen om utvidgning av läroplikten. En ökning av studerandeantalet kräver investeringar eller flytt mellan de nuvarande skolbyggnaderna. För att med hållbar ekonomi kunna öka intagningen, vilket skulle svara mot kommande läropliktskrav, förutsätts att det finns tillräcklig tillgång till större undervisningsutrymmen än nu.

Utkastet till gymnasieprogram användes som ett bakgrundsmaterial i vårens utredning om daghems- och skolbyggnadsnätet. I utredningen slogs fast att man tills vidare fortsätter enligt status quo (alt. 3) och att man senare tar ställning till en ev. ökning av gymnasiernas volym (alt. 2).

Bildningsdirektör:

Utskottet för en diskussion om gymnasieprogrammet och antecknar det för kännedom.

.....

Ordförande Colliander-Nyman understödd av vice ordförande Hammarberg och medlem Sandberg föreslog bordläggning av ärendet. Förslaget godkändes enhälligt.

Beslut:

Utskottet beslutade enhälligt att bordlägga ärendet.

SUUS 15.12.2020 § 85

Bildningsdirektör:

Utskottet för en diskussion om gymnasieprogrammet och antecknar det för kännedom.

Beslut:

Enligt beslutsförslaget.